

ר' בערל

צדור סיפורים קצר על

הרה"ח אלתר דובער ע"ה חסקינד,

זקנו של החתן

שמחת חתונת בנו, הרה"ח שלום שי' חסקינה.
מימין לשמאל: הרב קרסיק, החתן, סביו ר' דניאל, אביו ר' בערל

1234567
1234567

"פלגא לי, פלגא לך"

היה זמן ברוסיה בתקופה הקומוניסטית, שהמצב הכלכלי היה מאוד קשה. הלחם חולק בצמצום רב, גם מי שהיה לו כסף לא יכל לרכוש סתם כך לחם, הלחם נמכר בחניות מיוחדות רק לבעלי כרטיסים מיוחדים, אותם הנפיקה הממשלה רק למי שעבד בעבודה מוכרת על ידי הממשלה. בבוקר יום שישי אחד יוצא, ר' בערל לרחוב, ופוגש אחד ממכריו שלמד איתו בישיבת תו"ת בליובאוויטש. אותו יהודי אומר לו: "בערל איך האב נישט אויף שבת" (=אין לי במה לעשות שבת). לר' בערל היו בכיסו רק 5 רובל שהיו מיועדים לצרכי שבת שלו עצמו, הסכום הזה הספיק בקושי לצרכי שבת למשפחה אחת, אבל ר' בערל הוציא מכיסו את הכסף ואמר לחברו "פלגא לי, פלגא לך".

השורה מהחנות הנך העניך ובת'ה דבורה חסיד

שמואל 'אפשערעניש' לאבי החתן, אליעזר שלמה שי' חסיד.
מימין לשמאל: מאחור הסבא, הרב'ה שמואל מורארי, האבא ר' שלום חסיד,
הילד, מאחור, האמא גב' מרת שרה חסיד, ר' יוסף ויינברג, מאחור ר' דניאל בן

מינוי מאדמו"ר הרי"צ

ר' בערל מונה על ידי כ"ק אדמו"ר הרי"צ לגבאי צדקה, כל שנה לפני חג הפסח היה הרבי קורא לר' בערל ומטיל עליו לאסוף כסף לקימחא דפיסחא. הרבי היה רושם על גליון מכתבים שלו (ראה בחלק 'כתבי קודש' צילום מדף כזה) את שמו ושם הרבנית וכן קופות צדקה שיש ברשותו וכמה כסף הוא תורם מכל אחד, ור' בערל היה מסתובב בין אנ"ש ומתרים אותם. כשהיה מצטבר סכום הגון, בדרך כלל כמה אלפי דולרים, היה ר' בערל מכניס את הכסף ואת רשימת התורמים וסכום הכסף שכל אחד תרם, לרבי, שהיה מעביר את הכסף לאן שמצא לנכון.

ר' בערל

הרה"ח אלתר דובער, עם בתו מרת מרשא שתהי' חסידה,
ונכדו, אבן דהתן הרב אליעזר שלמה

אוצר החכמה

אח"ח 1234567

איש סודו של אדמו"ר הריי"צ

אדמו"ר הריי"צ, היה קורא לר' בערל פעמיים-שלש בשבוע, לסידור כל מיני עניינים שהרבי רצה שיישמרו בסוד. לדוגמא היה מקרה עם יהודי זקן שפנה לרבי ותינה את צרותיו, והרבי ביקש מר' בערל שיסע לביתו ויבדוק מה קורה שם. ר' בערל נסע למקום, וכשחזר דיווח לרבי על התרשמותו. והרבי פעל בנושא מה שפעל.

Tel. BEachview 2-8962

B. HASKIND

2027 - 75th Street

Brooklyn, N. Y.

בעזת"ה יום א' י"ב אלול, ש"ח.

הננו מתכבדים לבקש את כבודו לבוא
לחשתתף בטמחתנו שמחת הכר - מצוה של
כנינו היקר מר שלום ש"ח"י שח"י בבית
ב"ק אדמו"ר שליט"א ביום ה' ט"ז אלול
בשעה 7 בערב, ברחוב איסטערן פארקוואי
מספר 770, ברוקלין, נ.י.
ואי"ה על שמחת בניחם נשיב לחם כגסולם.
בכבוד רב
דובער חסקינד ורע"הו.

החממה ששלח הרה"ח אלתר דובער חסקינד לחגגת המצוה לבנו,
כב' חתן הרה"ח שלום ש"י, חבר משה היה האדמו"ר האשון שנערך ב-770

ואוצר החכמה

ר' בערל

"חס-ושלום! ער האט נישט געהאט אויף וואס תשובה מאכן"

ר' בערל סיפר על סעודה אחת שנכח בה, אצל אדמו"ר הרי"צ נ"ע, בתשרי
תרצ"ז, שבה הרבי סיפר שברשותו מספר "ביכלאך" חסידות בכתב-יד הרה"ח
וכו' ר' משה בנו של אדמו"ר הזקן, מהם כמה שהם "הנחות" ממאמרים ששמע
מאביו אדה"ז. נענה חדב"נ הרש"ג ע"ה ואמר: "מ'זאגט אז לבסוף ער האט
תשובה געטאן" (= אומרים שבסופו של דבר הוא שב בתשובה). כששמע
זאת הרבי, נזדעזע כולו, ואמר: "חס-ושלום! ער האט נישט געהאט אויף
וואס תשובה מאכן" (לא היה לו על מה לשוב בתשובה), ואחר כך
סיפר אודות האירועים שהיו עם ר' משה איך שברח וכו'.

שמואל ה' לחיים' של סב החתן, הר"ח שלום שי' חסידים.
מיומן לשמואל: הר"ח נתן אייכנשטיין, הר"ח שמואל גורארי, החתן,
הר"ח אליעזר קריסק, הר"ח נחום גולדשמיד, הר"ח משה אשכנזי

1234567

הרבנית שולחת להתפלל עליו

ר' בערל בהיותו תלמיד בישיבת תר"ת בליובאוויטש, היה מקורב לרבנית רבקה אשת כ"ק אדמו"ר נ"ע, ובנו ר' שלום שי' משער שהיה זה מפני שהיה נכדו של הגאון החסיד ר' יוסף תומרקין זצ"ל שהיה מקורב מאוד לכ"ק אדמו"ר הצמח צדק, והיה עונה תשובות בהלכה בשמו. כשחלה ר' בערל בדלקת ראות קשה ארגנה עבורו הרעבעצן' מנין בחורים שהתפללו על ציוני הקודש של כ"ק אדמו"ר הצמח צדק וכ"ק אדמו"ר המהר"ש נ"ע.

חגיגת ה'אפשרעניש' לאבי החתן, הרה"ח אליעזר שלמה שי' חסדקא.
מניין לשמאל: האבא, הרה"ח שלום שי', והסבא, הרה"ח שמריהו גורארי

אוצר החכמות
מבד' שפירא

ר' בערל

סיפור ר' בערל:

ר' בערל סיפר בשם הרבנית רבקה שפעם הגיע עני אחד לליובאוויטש, ושהה שם כמה ימים. בהיותו שם נהג לישון על אחד הספסלים בביהמ"ד, כשבסמוך אליו היה מכין מים לנט"י. לאחר כמה ימים נכנס אל כ"ק אדמו"ר הצמח צדק, דיבר עמו משך זמן ביחידות, ולאחר מכן עזב את העיר. כעבור מספר שבועות סיפר לה – לרבנית רבקה – חותנה אדמו"ר הצמח צדק, כי האדם הלזה היה ר' משה בן אדה"ז.

"..האם אני אינני מחויב במצוות הכנסת כלה.."

בשנים הראשונות לשהותו של אדמו"ר הרי"צ באמריקה, עמד אחד החסידים, ממכריו של ר' בערל שלמדו אתו בליובאוויטש, להשיא בת. החסיד גר בארה"ק ומצבו הכלכלי היה מאוד קשה, כך שממש לא היתה לו פרוטה לצרכי החתונה.

חסיד נוסף שגר בארה"ק שלח מכתב לחבר משותף, החסיד ר' יוחנן גורדון ע"ה, בבקשה שיאסוף כסף בשביל אותו חסיד נזקק. לר' יוחנן לא היה חוש באיסוף כספים, ועל כן פנה לידידו הטוב, ר' בערל, שהיה אז גבאי בית הכנסת 770, בבקשה שיעשה זאת. הוא אמר לר' בערל: "אתה הלא גבאי ואתה רגיל לאסוף כסף מאנשים, לצרכי בית הכנסת, כתשלום על מקומות, איסוף תרומות וכדומה, אסוף גם בשביל המטרה הקדושה הזאת".

ר' בערל נענה לבקשתו והחל באיסוף הכספים. איכשהו נודע לאדמו"ר הרי"צ שהוא אוסף כסף בשביל אותו חסיד, שהרבי הכיר מליובאוויטש. הרבי קרא לר' בערל ואמר לו: "מדוע לא ספרת לי שאתה אוסף כסף בשביל אותו חסיד, האם אני אינני מחויב במצוות הכנסת כלה, ובמיוחד שהמדובר הוא ביהודי שלמד בתו"ת בליובאוויטש?!". והרבי הוציא כסף מכיסו ומסר לר' בערל, ולאחר מכן הוציא נייר וכתב: "בשבילי אני נותן כך וכך, בשביל הרבנית כו"כ, מקופת הצדקה כו"כ". ונתן זאת לר' בערל.

בסופו של סיפור, אסף ר' בערל סכום הגון, והכל היה ללא פרסום כלל, איש לא ידע למי ולמה נאסף הכסף. הכסף נשלח להחסיד והוא אכן השיא את בתו בכסף הזה, והיום יש לו כבר מבת זו נינים, ואולי אפילו בני נינים.

* * *

"בערל, ישר כוח!"

היה יהודי שכ"ק אדמו"ר הרי"צ, ביקש ממנו לעשות משהו בענין מסויים והוא החליט בשכלו שצריך לפעול אחרת בענין זה. הרבי ביקש מר' בערל שינסה להשפיע על אותו יהודי, שיפעל כמו שהרבי רוצה. ר' בערל הלך אליו דיבר איתו על הענין וסיבב את הדבר כך עד שאותו יהודי אמר: "אכן, נראה לי יותר טוב לעשות כך" דהיינו כמו שהרבי רוצה. כשר' בערל נכנס אח"כ לרבי, אמר לו הרבי: "בערל ישר כח!".

"..האם אני אינני מחויב במצוות הכנסת כלה.."

היה מקרה מעניין: בעיתון היהודי היידי "מארגן זשורנאל" שיצא בזמנו בניו-יורק, היה מדור שנתן עצות לקוראים בנושאים שונים. הקוראים היו שולחים מכתבים עם שאלות, ואנשי המערכת היו עונים להם. ההתכתבות התפרסמה מעל דפי העיתון.

פעם אחת שלחה נערה יהודיה מכתב, ובו היא כותבת שכיון שהיא אינה מכירה כלל את דתה היהודית, ולעומת זאת היא שמעה על דתות אחרות שיש בהם דברים יפים, היא מתכננת להמיר דתה לנצרות רח"ל.

אנשי המערכת ענו לה שאם אכן היא חושבת שהדת הנוצרית יותר מתאימה לה ויותר מושכת אותה, שתעבור אליה....

אדמו"ר הרי"צ היה מתפלל שחרית בחדרו בכל בוקר בשעה 10, מפני שההכנות הגשמיות לכך לקחו הרבה זמן מסיבות רפואיות. בוקר אחד, לפני השעה עשר, קורא הרבי לר' בערל (שכנראה היה אז כבר אחרי התפילה), מראה לו את העיתון בו מופיעה ההתכתבות ואומר לו "קרא זאת".

ר' בערל קרא, ואז אומר לו הרבי: "גש למערכת העיתון ואמור לעורך ד"ר מקלר (שהיה זה שערך את זכרונות הרבי באידיש ופירסם מעל דפי העיתון, והיה לו קשר עם הרבי), שאני ביקשתי שיתן לך את הכתובת של אותה נערה".¹²³⁴⁵⁶⁷ כך אכן היה.

ר' בערל קיבל את הכתובת, ומסר זאת לרבי. הרבי שלח את מי ששלח שנסע לביתה של אותה נערה, והציל אותה מרדת שחת.

* * *

חתן ושוער ששם הכינוי שלהם שוזה

אחד מאנ"ש ששמו דובער, וכינויו הי' "בערל", ובתו באה בקשר השידוכין עם בחור שנקרא בשם שלום דובער, וכינויו הי' "בערל", ואבי הכלה שאל את כ"ק אדמו"ר מה"מ באם יש חשש שהכינוי של החתן וחותנו שווים. הרבי הורה לאבי הכלה להוסיף לעצמו עוד שם.

ר' בערל

אפריל

כ"ה יום ב' ל' ניסן

ל-א-אביב

שלום וברכה!

בני היקר שלי נאצני היקר שלי
חיים שלום עד העולם!

במכתב העבר שלי אליה מכתבים ולימים בשלום. האמין
ה' מ' יאנואר. בו שלחתי הניח מה קיבלתי. להעלות את
עשר המכתבים או למשל. חתום עד היום במכתב לא מכתבי לך
תמידים דיון את מכתב מהם. עתה חתום מכתב אהם.
י"ח מ' פשוט חזרו בקרב הבין יקירי יאליהם.
ב"ה מכתבים ליכוד מה עמדי. ואחריהם מכתבים
משכך ב"ה חתום עשרה מכתב. בכתובות שלי. י"ח מ'
חתום נכתב א' ומה חתום עקרה קשר שלי. י"ח מכתב
אהיה ביד ה'. אהיה חתום חתום וכו'. י"ח מ'
מכתב חתום בקרב אהיה חתום חתום חתום. ככתב שלי.
בכתב אהיה חתום. וכתובת עד השלום. מכתב אהיה.
מכתב חתום עוד אהיה חתום חתום חתום חתום.
ש' חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום.
חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום.

אוצר החכמה

חתום זה לא מכתב אהיה חתום חתום חתום חתום.
חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום.
חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום.
חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום.
חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום.
חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום.
חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום.
חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום.

אח"ח 1234567

"...כבוד עלי הדבר, ובפרט תשוקתי עוד להתלונן בצל קדושת מורן אדמו"ר ש"י נצח
ולכות לשמוע מפיו קודשו דא"ח, המאמרים היוצאים בלהבת אש קדשו.
זכיתי לא מקבל לקבל מכתב קודש מכ"ק ש"י נצח אשר בע' השי"ת נהנתי מוכנו מאוד..."
סב-סבו של החתן, הרה"ח אליעזר שלמה ע"ה תומרקין, במכתב לבני ביתו.
בו הוא מספר בין היתר כי זכה לקבל מכתב מכ"ק אדמו"ר הרי"צ (ראה צילום מהמכתב, בעמוד 11)